

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Oahpaheaddji digitála gelbbolašvuohta ja gáiddusoahpahusa čadaheapmi

15 oahppočuoggá

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMA

ODG 185 Oahpaheaddji digitála gelbbolašvuohta ja gáiddusoahpahusa čadaheapmi
Lærerens digitale kompetanse og gjennomføring av fjernundervisning
Opettajan digipedagoginen asiantuntijuus ja etäopetuksen toteuttaminen
The teacher's digital competence and implementation of distance learning

Modulaid oahppokodat ja namat:

ODG 185-1 Oahpaheaddji profešuvdnafágalaš digitála gelbbolašvuohta
Lærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse
The teacher's professional digital competence

ODG 185-2 Gáiddusoahpahusa čadaheapmi
Gjennomføring av fjernundervisning
Implementation of distance learning

ODG 185-3 Geavatlaš reaidut ja hárjehusat
Verktøy og praktiske øvelser
Digital tools and practices

2. OPPALAŠ DIEĐUT

OAHPPOOVTTADAGA KODA: ODG 185

VIIDODAT: 2 lohkanbaji –15 oč (5+5+5 oč)

OAHPU LÁGIDEAPMI: Deaivvadeamit ja neahttavuđot oahpahus

3. OAHPU GULLEVAŠVUOHTA

Fállojuvvo gelbbolašvuođalokten kursan oahpaheddjiide.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii ja sámegielmáhttu. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuohta.

Dasa lassin gáibiduvvo ahte ahte ohcci lea juogo čadahan dahje čadaheame vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu dahje vástideaddji oahpu, dahje ahte ohcci bargá skuvllas.

Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáiigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá,

dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiellan lea davvisámegiella. Soames logaldallamat sáhttet lágiduvvot eará gielain. Lohkanmearri lea sáme-, dáro-, ruota- ja engelasgillii. Čálalaš barggut/eksámenbarggut čállojuvvojit sámegillii dahje skandinávagillii dahje šiehtadusa vuodul eará gillii.

6. SISDOALLU

Gáiddusoahpahus gullá dán áigge oassin sámegiela ja sámeoahpahusa sisdoaluid. Mánngat sámeoahppit oassálastet sámegiela oahpahussii gáiddusin. Mánngat oahppit orrot báikegottiin, gos sámegiela oahpahusa ii leat álki lágidit resursačuolmmaid ja gelbbolaš oahpaheaddjiid váiluma dihtii. Ohppiin lea vuoigatvuohta oassálastit sámegiela oahpahussii gáiddusoahpahusa vehkiin, mii fállá molssaevttolaš čovdosa dákko bokte go jus dábálaš luohkkálatnja oahpahusa kontáktaoahpahussan ii leat vejolaš lágidit. Alladását sámegiela gáiddusoahpahusa lágideami sihkkarastimii oahpaheaddji erenoamáš digitálalaš gelbbolašvuohta galgá loktejuvvo. Dán oahpus oahpaheaddji pedagogalaš, teknologalaš ja fágalaš gelbbolašvuohta ovddiduvvojit nu ahte oahpu manjá oahpaheaddjis lea eanet diehtu mo sámegiela gáiddusoahpahusa galggašii lágidit nu, ahte dat lihkestuvvá bures.

Oahppu lea heivehuvvon oahpaheddjiide, geat oahpahit gáiddusin neahttavuđot- ja neahttadoarjjoahpahasas. Dasa lassin oahppu heive buot oahpaheddjiide guđet leat beroštuvvan ovddidit digitála gealbbuset doaimmadettiin sámeoahpahasas dahje sámegiela oahpahasas iešguđet luohkkákehkiin ja iešguđet agi ohppiiguin. Oahpu vuolggasadji lea sámeopedagogihka vuodđoprinsihpain.

Sisdoallu lea erenoamáš ávkkálaš oahpaheddjiide geat dáhttot

- ovddidit pedagogalaš ja teknologalaš gelbbolašvuođa ja mo dan galgá heivehit ja geavahit iešguđet fágain - erenomážit sámegiela oahpahasas, iešguđet oahppoollisvuodain ja iešguđet agi ohppiiguin
- geavahit ja atnit ávkin iešguđetlágan digitála reaidduid oahpahasas
- geavahit neahttavuđot kommunikašuvdnareaidduid ohppiiguin ja mo daid geavahit oahppandilis
- ovddidit gealbbu čadahit oahpahasas gáiddusin bokte

Oahpus bargat modeallain mii ovttasta pedagogalaš teoriijaid, teknologiiija ja geavatlaš doaimmaid. Oahpaheaddjiin šaddá eanet diehtu movt lasihit lágiduvvon oahpuid kvalitehta teknologalaš. Oassi sisdoalus vuodju gáiddusoahpahussii ja dan lágideapmái iešguđet birrasiin sámegiela diliid vuhtii váldimiin.

Oahpus leat golbma (3) modula main guđesge leat 5 oahppočuoggá. Modulaid sisdoalut leat:

ODG 185-1 Oahpaheaddji profešuvdnafágalaš digitála gelbbolašvuohta:

Teorehtalaš vuodđu: TPACK-modealla (Technological Pedagogical Content Knowledge Framework), sáme pedagogihka vuolggasadji, vuosttaš ja nuppigiela oahpaheapmi ja prošeaktabargu

ODG 185-2 Gáiddusoahpahusa čađaheapmi:

Geavatlaš hárrjehusat ja metodat: vuodjut iešguđetlágan metodaide maid sáhtta ávkkástallat gáiddusoahpahas nugo CLIL (Content and Language Integrated Learning),

ODG 185-3 Geavatlaš reaiddut ja hárrjehusat:

Čieknudeapmi: prošeaktabarggu čađaheapmi ja ovdanbuktin (oahpaheaddjit geahččalit man nu čovdosa ja raporterejit dan birra), koden, speallan, programmeren, prošeaktabarggu plánen, digitála čovdosat.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Oahpu maŋŋá, studeanta galga leat olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

ODG 185-1 oahppanjoksosat:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- lea háhkan oppalaš áddejumi gáiddusoahpahas, dása gullá áddet digitála oahpahas modealla ja dasa guoskevaš teorijaid sámeoahpahas vuolggasajis
- lea oahppan dovdat sáme giela iešvuodaid gáiddusoahpahas giellaoahpaheamis ja eará vástideaddji diliin ja mo teknologija sáhtta leat ávkin go pláne ja čađaha oahpahas

Gálggat:

Studeanta

- máhtta árvvoštallat nana ja heajos beliid neahttadoarjja- ja neahttavuđotoahpahas ja mo dat váikkuhamánaide ja nuoraide j guđet studerejit gáiddusin olggobeale oahppoásahusa ja sámi hálddašanguovlluid (erenoamážit sáme giela giellaoahpahas fágas) ja earáid hárrái geat eai oaččo dábalaš luohkkálatnjaoahpahas dahje eai dáhto oássálastit dakkárii
- máhtta geavahit iešguđetlágan árvvoštallanvugiid teknologalaš reaidduid vehkiin gáiddusoahpahas konteavsttas

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- ipmirda digitála oahpahas pedagogalaš vuolggasáji
- ipmirda digitála oahpahas sámi oahpahas vuolggasajis
- lea háhkan vuodđogálggaid čađahit neahttavuđot oahpahas

OGD 185-2 oahppanjoksosat:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- lea háhkan oppalaš áddejumi gáiddusoahpahusas, dása gullá áddet digitála oahpahusa modealla ja dasa guoskevaš teorijaid sámeoahpahusa vuolggasajis
- lea oahppan plánet ja čadahit oahpahusa digitála oahppanlávddi bokte, nu ahte hálddaša oahpahusa ovddideaddji rolla, oahpaheaddji rolla ja bagadeaddji rolla neahttadoarjjaoahppamis ja gáiddusoahpahusas
- lea oahppan dovdat sámegeiela iešvuodaid gáiddusoahpahusa giellaoahpaheamis ja eará vástideaddji diliin ja mo teknologijja sáhhtá leat ávkin go pláne ja čadaha oahpahusa

Gálggat:

Studeanta

- máhhtá válljet iešguđet reaidduid gaskkas ja dan vuodul geavahit digitála čovdosiid
- máhhtá árvoštallat nana ja heajos beliid neahttadoarjja- ja neahttavuđotoahpahusas ja mo dat váikkuhamánáide ja nuoraide guđet studerejit gáiddusin olggobeale oahppoásahusa ja sámi hálddašanguovlluid (erenomážit sámegeiela giellaoahpahusa fágas) ja earáid hárrái geat eai oaččo dábálaš luohkkálatnjaoahpahusa dahje eai dáhto oássálastit dakkárii
- máhhtá čadahit neahttadoarjja ja gáiddusoahpahusa digitálareaidduid vehkiin

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- ipmirda gáiddusoahpahusa pedagogalaš vuolggasáji
- máhhtá geavahit digitála reaidduid oahpahusas ja oahppama doarjjan

OGD 185-3 oahppanjoksosat:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- lea oahppan doaibmat didolaččatja suokkardalli vugiiguin go vállje iešguđetlágan reaidduid ja metodaidda neahttadoarjjaoahppamii
- lea oahppan plánet ja čadahit oahpahusa digitála oahppanlávddi bokte, nu ahte hálddaša oahpahusa ovddideaddji rolla, oahpaheaddji rolla ja bagadeaddji rolla neahttadoarjjaoahppamis ja gáiddusoahpahusas
- lea oahppan dovdat sámegeiela iešvuodaid gáiddusoahpahusa giellaoahpaheamis ja eará vástideaddji diliin ja mo teknologijja sáhhtá leat ávkin go pláne ja čadaha oahpahusa
- lea oahppan atnit ávkin speallama ja programmerema sámegeielat oahpahusas ovdamearkan oahppomateriáladili buorideami ektui nu ahte šaddá geasuheaddji ohppiide/studeanttaide

Gálggat:

Studeanta

- máhhtá válljet iešguđet reaidduid gaskkas ja dan vuodul geavahit digitála čovdosiid

- máhtta čađahit neahttadoarjja ja gáiddusoahpahusa digitálareaidduid vehkiin
- máhtta geavahit iešguđetlágan árvvoštallanvugiid teknologalaš reaidduid vehkiin gáiddusoahpahusa konteavsttas

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- lea háhkan vuodđogálggaid čađahit neahttavuđot oahpahusa

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Oahpus leat deaivvadeamit ja gáiddusoahpahus. Oahppu lágiduvvo gáiddusoahpahussan mas lea metodalaš máŋggabealatvuohta. Dat mearkkaša ahte bargovuogit ja metodat mat oahpus geavahuvvojit, dorjot oahpu sisdoalu ja dan ulbmiliid. Oahpu bákkolaš doaimman lea bargat ovttas eará studeanttaiguin neahtas, geavahit sosiála mediaid ja juogadit bargguid ja čállošiid eará oasseváldiiguin ja šiehtadusa mielde viidábutge.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanttat galget leat aktiivvalaččat deaivvademiin ja oassálastit searvedoaimmaide. Studeanttat galget čuovvut neahttavuđot oahpahusa ja dan doaimmaid. Vurdojuvvon unnimusat 80 % oassálastin. Eretleahkima galgá šiehtadallat ja buhttet.

10. EKSÁMEN

ODG 185-1 eksámen:

Eksámen lea čálalaš ruovttueksámen.

Studeanttat galget gárvet multimodála oahppanlogga oahpaheaddji profešuvnnalaš digitála gelbbolašvuođa birra sámi skuvlla eavttuid birra ja suokkardallat vásáhusaid dan birra mo lea lágidit oahppandilálašvuođaid neahttavuđot reaidduid vehkiin ja ovttasoahppama ávkkástaladettiin. Galgá čujuhit pensummii. Ávžžuhit heivehit digitálareaidduid vejolašvuođaid loggas (teavstta, gova, jiena ja video čovdosiid nu ahte oahpaheaddji máhttu ovdána).

ODG 185-2 eksámen:

Eksámen lea čálalaš ruovttueksámen.

Studeanttat galget suokkardallat multimodálalaččat iešguđetlágan digitálareaidduid geavaheami oahpahusas. Galgá čujuhit pensummii. Ávžžuhit heivehit digitálareaidduid vejolašvuođaid dán bargobihtás (teavstta, gova, jiena ja video čovdosiid nu ahte máhttu ovdána).

ODG 185-3 eksámen:

Eksámen lea prošeaktabargu ja njálmmálaš ovdanbuktin, mat árvvoštallojit oktan eksámenin.

Studeanttat galget plánet ja čađahit gáiddusoahpahusprošeavtta dahje digitála oahpahusprošeavtta. Studeanttat ovdanbuktet prošeavtta loahppasemináras.

Juohke modula eksámen árvvoštallo ECTS-vuogádaga mielde, árvosániiguin A-F.

11. SÁHTTÁGO PRIVATISTA VÁLDIT DÁN OAHPU?

Ii leat vejolaš.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraortta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Váldde vuhtii ahte plána sáhttá rievdaduvvot. Lohkanmearri muddejuvvo ovttasbarggus studeanttaiguin. Oahpaheaddji addá doarjjalohkamuša kurssa áigge ja bargobihtáid čađaheami várás.

Lohkanmearri sullii 950 siiddu 15 oč kurssas. Oahpaheaddji addá lassemateriála ja doarjjalohkamuša bargobihtáid olis ja heiveha lohkamušaid dán ektui. Studeanta vállje oasi lohkanmearis ieš ovttasbarggus kurssa oahpaheaddjiiguin iežas eksámenbargguid várás.

ODG 185-1 lohkanmearri:

Blikstad-Balas, M. & Klette, K. (2020). Still a long way to go. *Narrow and transmissive use of technology in the classroom.* Neahttasiidu:

[Still a long way to go - Nr 01 - 2020 - Nordic Journal of Digital Literacy - Idunn](#)

Bonk, C.J. & Khoo, E. (2014). Adding some Tec-Variety. 100+ activities for motivating and retaining learners online. Bloomington, Indiana: Open World Books. <http://tec-variety.com/freestuff.php> (4 s.)

Engbolm, C., Andersson, K. & Åkerlund, D. (2020). Young students making textual changes during digital writing. Neahttasiidu:

[Young students making textual changes during digital writing - Nr 03 - 2020 - Nordic Journal of Digital Literacy - Idunn](#)

Hakkarainen, P., & Vapalahti, K. (2011). Meaningful learning through video-supported forum-theater. International Journal of Teaching and Learning in Higher Education, 23(3), 314-328. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ946156.pdf> (15 s.)

Instefjord, E. J. & Munthe, E. (2017). Educating digitally competent teachers: A study of integration of professional digital competence in teacher education. Teaching and teacher education 67, 37-45. (8 s.)

Fleksibel utdanning Norge (FUN). (2017). Kvalitet i nettundervisning – en veileder. Neahttasiidu: [Kvalitet i nettundervisning – en veileder by Fleksibel utdanning Norge - issuu](#)

Kunnskapsdepartementet. (2016). Framtid, fornyelse og digitalisering Digitaliseringsstrategi for grunnsopplæringen 2017–2021. Neahttasiidu: [Framtid, fornyelse og digitalisering. Digitaliseringsstrategi for grunnsopplæringen 2017–2021 \(regjeringen.no\)](#)

LIN, M. H., CHEN, H. C., and LIU, K. S. (2017). A study of the effects of digital learning on learning motivation and learning outcome. EURASIA Journal of Mathematics Science and Technology Education, 13(7), 3553–3564.

Rammeverk for lærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse. 2017. Senter for IKT i utdanningen.

Solstad, Marit, Aila Marge Varsi Balto, Karl Jan Solstad (2012). Samisk fjernundervisning. En kartlegging og veien videre. NF-Rapport. Bodø. https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/rapporter/2012/samisk_fjuv.pdf (154 s.)

Underriner, J., Marean, L., Keskitalo, P., Zahir, Z., Bommelyn, P. and Tuttle, R. (2021) Teaching Strategies for Language Revitalization and Maintenance, 235-272.

ODG 185-2 lohkanmearri:

Bates, T. (2013). No. 3 aha moment: asynchronous is (generally) better than synchronous teaching. Online learning and distance education resources. Neahttasiidu: <https://www.tonybates.ca/2013/02/09/no-3-aha-moment-asynchronous-is-generally-better-than-synchronous-teaching/> (1 s.)

Bovellan, E. (2014). Teachers' beliefs about learning and language as reflected in their views of teaching materials for Content and Language Integrated Learning (CLIL).

Dissertation. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa:
<https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/44277>

Compton, L. K. L. (2009). Preparing language teachers to teach language online: a look at skills, roles, and responsibilities.

Computer Assisted Language Learning Volume 22, Issue 1.

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09588220802613831> (28 s.)

Coyle, D., Hood, P. & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and language integrated learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Tunison, S. T Noonan, B. (2001). On-line learning: Secondary students' first experience. Canadian Journal of Education, 26 (4), 495-514.

Zhao, Y., Lei, J., Yan, B. Lai, C. TSophia Tan, H. (2005). What makes the difference? practical analysis of research on the effectiveness of distance education. Teachers College Records, 107 (8) 1836-1884.

ODG 185-3 lohkanmearri:

Bonk, C. J. (2011). YouTube anchors and enders: The use of shared online video content as a macrocontext for learning. Asia-Pacific Collaborative Education Journal, 7(1). [http://publicationsshare.com/pdfs/201103.pdf](http://publicationshare.com/pdfs/201103.pdf) (12 s.)

Kultima, Annakaisa & Laiti, Outi. 2019. Sami Game Jam-Learning, Exploring, Reflecting and Sharing Indigenous Culture through Game Jamming. Neahttasiidu:

[https://lacris.ulapland.fi/en/publications/sami-game-jamlearning-exploring-reflecting-and-sharing-indigenous-culture-through-game-jamming\(fdb75c64-45d7-40bb-be56-cc6cb6fe8a12\).html](https://lacris.ulapland.fi/en/publications/sami-game-jamlearning-exploring-reflecting-and-sharing-indigenous-culture-through-game-jamming(fdb75c64-45d7-40bb-be56-cc6cb6fe8a12).html)

Palmgren-Neuvonen. L. (2016). Social interaction in the context of new literacies. Pedagogical potentials of publishing-oriented learner-generated video production. Academic dissertation, University of Oulu. <http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-1188-6>

Stahl, G. (2011). Essays in Computer-supported collaborative learning. <http://gerrystahl.net/elibrary/cscl/cscl.pdf> (214 s.)

Undheim, M. (2020). "We Need Sound Too!" Children and Teachers Creating Multimodal Digital Stories Together. Neahttasiidu:

["We Need Sound Too!" Children and Teachers Creating Multimodal Digital Stories Together - Nr 03 - 2020 - Nordic Journal of Digital Literacy - Idunn](#)